

Werkgemeenschap verklarende sociologie

Sociologisch of empirisch-sociaal onderzoek dat uitdrukkelijk doelt op het verklaren van sociale verschijnselen en processen waarin de ter verklaring gehanteerde theorieën van een hoger algemeenheidsniveau zijn dan de specifieke onderzoeksproblemen, vindt thans in Nederland slechts incidenteel en verspreid over een aantal instellingen plaats. Om tot coördinatie van deze empirisch-theoretische onderzoeksactiviteiten te komen bestaan er plannen een landelijke *Werkgemeenschap verklarende sociologie* op te richten. Het initiatief komt voort uit het 'inter-universitair werkverband theoretische sociologie' en is er op gericht, theoretisch werk dat is opgezet in de geest van 'Gedrag en Structuur' (Mens en Maatschappij, boekaflevering 1976) in empirisch onderzoek verder uit te bouwen. Het plan bestaat om met allen die zich door dit initiatief aangesproken voelen in oktober of november 1978 een bijeenkomst te beleggen. De bedoeling is in het voorjaar 1979 de subsidieaanvragen van alle projecten op het gebied van de werkgemeenschap gezamenlijk bij de Nederlandse Organisatie voor Zuiver-Wetenschappelijk Onderzoek (Z.W.O.) in te dienen en later de status van een Z.W.O.-werkgemeenschap te verkrijgen.

In het — begin 1977 verschenen — eerste Interimrapport van de werkgroep 'Raad voor het Wetenschappelijk Onderzoek (R.W.O.)-overleg' wordt gesteld (bladzijde 20) dat *'de basiseenheid voor de organisatie van de tweede geldstroom de landelijke werkgemeenschap is, die bestaat uit onderzoekers, c.q. groepen van onderzoekers, uit een bepaald gebied van wetenschap. Dit gebied is zodanig afgebakend dat tussen deze onderzoekers wetenschappelijke communicatie mogelijk is zodat onderling overleg en wederzijdse beoordeling ten aanzien van het onderzoek mogelijk en zinvol is. Bij elke werkgemeenschap behoort een werkgemeenschapscommissie. De werkgemeenschapscommissie bestaat uit gekwalificeerde onderzoekers, voornamelijk leiders van universitaire onderzoeksgroepen, bijvoorbeeld hoogleraren, lectoren of wetenschappelijke hoofdmedewerkers. (...) De werkgemeenschapscommissie draagt de eerste verantwoordelijkheid voor de beoordeling, prioriteitenstelling en coördinatie van de bij de R.W.O. (Z.W.O.) ingediende plannen in het betreffend wetenschapsgebied en de controle op de voortgang van het onderzoek'.*

De vorming van dergelijke werkgemeenschappen lijkt ook voor sociologen wenselijk zo niet noodzakelijk. Door de omstandigheid dat in andere disciplines Z.W.O.-stichtingen (Stichting voor Psychonomie, F.U.N.G.O. e.d.) en Z.W.O.-werkgemeenschappen hun onderzoeksbevorderende waarde reeds hebben bewezen, pleit er voor dat ook sociologen tot het oprichten van werkgemeenschappen (waaronder een voor 'verklarende sociologie') overgaan.

Willen inspanningen in deze richting kans van slagen hebben, dan zal iedereen op zijn gebied er aan deel moeten nemen. Sociologen die thans met op verklaring gericht onderzoek (in de boven omschreven zin) bezig zijn of die daartoe binnenkort willen overgaan, worden gevraagd contact op te nemen met één van de volgende personen: prof. dr. R. Wippler, vakgroep theorie en methodologie van de sociologie, Rijksuniversiteit Utrecht, Heidelberglaan 2 (telefoon: 030-532101 of 030-513059); dr. S. Lindenberg, vakgroep algemene en theoretische sociologie, Rijksuniversiteit Groningen, Grote Markt 23 (telefoon: 050-117622 of 05907-3663); drs. W. Arts, vakgroep sociologie, economische faculteit, Erasmus Universiteit Rotterdam, postbus 1738 (telefoon 010-1445511 t. 3538 of 01820-14987). Een nota waarin het gebied van de op te richten werkgemeenschap nader omschreven wordt, is op aanvraag na 1 oktober te verkrijgen bij het secretariaat van de vakgroep theorie en methodologie van de sociologie, Rijksuniversiteit Utrecht, Heidelberglaan 2, telefoon: 030-532101.

Postdoctorale cursus theoretische sociologie

Aan de Rijksuniversiteit Utrecht wordt tussen 13 januari en 6 april 1979 een *Postdoctorale cursus Theoretische Sociologie* gegeven. Doel van de cursus is vertrouwd te raken met enkele van de beter uitgewerkte en empirisch beproefde sociologische theorieën en deze theorieën te leren hanteren met het oog op de theoretische voorbereiding van empirisch onderzoek en het beantwoorden van specifieke verklaringsvragen.

De cursus wordt verzorgd door leden van het inter-universitair werkverband theoretische sociologie: prof. dr. R. Wippler en dr. W. C. Ultee (vakgroep theorie en methodologie van de sociologie, Rijksuniversiteit Utrecht, dr. S. Lindenberg en prof. H. G. Schütte (vakgroep algemene en theoretische sociologie, Rijksuniversiteit Groningen) en drs. W. Arts (vakgroep sociologie, economische faculteit, Erasmus Universiteit Rotterdam).

Als cursisten komen in aanmerking afgestudeerden in de sociologie, werkzaam in het wetenschappelijk onderwijs of het sociaal onderzoek.

— Vereiste tijdsinvestering: gedurende de cursusperiode van 12 weken één dag per week werkbijeenkomst te Utrecht en minimaal één dag per week voorbereiding.

— Aantal deelnemers: maximaal 15.

— Cursusgeld: f 1000,— (lesmateriaal zoals boeken en copieën van artikelen is hierbij inbegrepen).

— Inschrijfeld: f 100,—.

Gegadigden kunnen zich opgeven bij het secretariaat van de vakgroep theorie en methodologie van de sociologie, Heidelberglaan 2, Utrecht (telefoon: 030-532101). Op hetzelfde adres is na 1 oktober 1978 op aanvraag ook het gedetailleerde cursusprogramma te verkrijgen.

Eventuele nadere inlichtingen bij de cursusleider prof. dr. R. Wippler (telefoon 030-532101 of 030-513059) of bij de andere docenten van de cursus.